

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-53.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-53.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 108.

Ljubljana, sreda 13. maja 1936.

Leto II.

Če imaš še mater, zahvali Bogu in bodi zadovoljen. Ni vsakega dana ta velika sreča.

Beseda k materinskemu dnevu.

Dnevna pratika

Sreda, 13. maja 1936. Katoličani: Servacij. Pravoslavni: 30. aprila 1936. Jakob.

Dežurne lekarne v Ljubljani.

Sreda: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta; Mr. Hočevar, Celovska cesta; Mr. Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Vreme

Jugoslavija. Prevladuje jesno v vsej kraljevini. Dežja ni bilo. Temperatura brez znatnih sprememb. Poč 5 C, Zagreb 27 C.

Napoved za danes. Jasno in toplo, mogoče so lokalne nevihte. Temperatura se bo dvignila. Sonce vzhaja ob 4.12, zahaja ob 18.57.

Dunajska napoved: Vreme se ne bo dosti spremenilo. Na vzhodnem robu Alp, nagnjenje k nevihtam.

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda 13. maja: Prva legija. Red B. Četrtek 14. maja: Gozd. Red Četrtek.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Četrtek 14. maja: Pesem ljubezni. Red Sreda.

Borza

Ljubljana, 12. maja.

Današnja povprečna vrednost
tujega denarja

	Dinarjev
1 hol. goldinar	29.85
1 nemška marka	17.63
1 belga	7.52
1 šv. frank	14.27
1 angl. funt	220.00
1 am. dolar	43.71
1 fr. frank	2.91
1 Kč.	1.82

V privatnem kliringu

1 avstr. šilling	9.18
1 nemška marka	12.85
1 angl. funt	250.00

Ivan Albrecht

Mati misli

Bila sem plaha roža sredi vrta,
ko dahnili vame je najslajši sen
[pomladi.
Kot cvetka v rosi sem vzdrhtela v nadi
in sem bila ob možu rodovitna trta.

Iz sanj — življenja klije bolečina,
ki jo prepletajo mi žarki zlata:
Z vso dušo, s srcem slišim: »Mati!«
Kaj res že klic to mojega je sina?

Tako zorela sem in dala svetu,
kar največ more žena dati —
in kot drevo v viharju morala sem
[statl,
da bom obramba — novem cvetu.

Kot baklja v vetru sem se razgorela,
ker vem, da to je večnosti ukaz:
Tam svet, tu zarod moj in jaz,
ki le za njega prav do groba bom
[živela.

Glas je glas naroda

20 vlomilcev aretiranih — Oblak hroščev — Salomonska sodba — Kaj hoče dr. Maček — Ženske v novinarstvu — Auto v potresih — Galanten slepar — Drzen vlom v Kranju — Radi miške zblaznela — Govor s prsti

Abesinija — mrlič Pogreb pa je odložen

Zeneva, 12. maja. Svet Društva narodov je imel včeraj ob 17. uri prvo sejo. Določil je dnevni red zasedanja. Na dnevnem redu je tudi italijansko-abesinsko vprašanje in vse, kar je z njim v zvezi, torej tudi aneksija Abesinije in proglasitev italijanskega, oziroma Mussolinijevega fašističnega imperija.

Na sejo je bil pozvan tudi abesinski delegat Volde Mariam. Ko se je pojavil v sejni dvorani italijanski delegat baron Aloisi, je takoj dal tole izjavo:

»Čast mi je izjaviti, da italijanska vlada ne more dovoliti navzočnosti takozvanega abesinskega delegata. Samostojne abesinske države ni več. Abesinija je zdaj italijanska. Zato ni potrebna kakršnakoli razprava o sporu med Italijo in Abesinijo. Na podlagi tega sem prisiljen da se odstranim.«

Po tej izjavi je baron Aloisi zapustil z ostalimi italijanskimi delegati sejo. Po kratki razpravi je Svet Društva narodov kljub tej izjavi odločil, da ostane abesinska zadeva še nadalje na dnevnem redu.

Zanimivo je, da je imel baron Aloisi včeraj razgovor s sovjetskimi delegatom Litvinom ter ga je skušal pridobiti za italijansko stališče glede sankcij, to je za ukinitve sankcij.

Po zadnjih vesteh pa Svet DN v tem zasedanju ne bo razpravljalo o Abesiniji in Italiji, temveč bodo razpravo o tem odložili za sejo, ki bo 14. junija. Splošno je pa prepričanje, da je Abesinija res docela poražena in da je res mrlič. Gre samo še zato, kdo in kako bo tega mrliča pokopal. Pogreb je torej odložen.

Brzjavka!

Frankensteinova nevesta

Smo po velikih težkočah in z velikimi
žrtvami zopet dobili za 2 DNI. — FILM
BOMO PREDVAJALI V ČETRTEK IN
PETEK V KINU SLOGI!

PRESKRIBITE SI VSTOPNICE TAKOJ!

Avantura litvin- skega ministra

Sarajevo, 12. maja.

Lani je prišel v Bosno v okolico Foče bivši finančni minister Litve Ringons Kalnins. Prišel je na odih in si je preganjal dolgčas z ribarjenjem in s svojo lepo tajnico, katero je tudi vzel s seboj.

Nekega dne je pa minister, ko se je vrnil domov, zasačil svojo tajnico v zelo kočljivem položaju z nekim postavnim Bosancem iz Foče. Minister je tajnico spodil, še prej ji je pa vzel dragoceno garderobo in ves denar, ki ga je bilo okoli 40.000 Din. Tajnica je ministra tožila pri okrožnem sodišču v Sarajevu in pravdo dobila. Minister je vložil priziv in je pred dnevi izgubil tudi tega. Apelacijsko sodišče je potrdilo prvo sodbo, po kateri mora varani minister vrniti tajnici denar in vso garderobo.

Ne odvrzite vseh adutov

London, 12. maja. n. Včerajšnji razgovori v Zenevi so bili vodeni v smeri, ki popolnoma zadovoljuje levičarske kroge v Angliji. De-

Angleški Rdeči križ

Addis Abeba, 12. maja. a. Italijanska vrhovna komanda je ukazala britski misiji Rdečega križa, da v roku 15 dni zapusti Abesinijo. Bolniki in ranjenci, ki so se zdravili v bolnišnicah angleškega Rdečega križa, se bodo oddali v nadaljno oskrbo italijanskim bolnišnicam v Abesiniji.

Gangster Robinson ujet

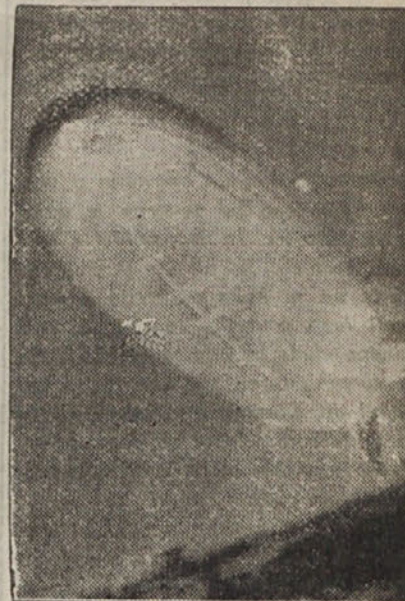
New York, 12. maja. k. V Kaliforniji se je posrečilo policiji ujeti zloglasnega gangsterja Toma Robinsona. Sodišče ga bo obsodilo na dosmrtno ali pa na 60letno roko.

Angleži groze Palestini s silo

Jeruzalem, 12. maja. z. Pretopi, incidenti in demonstracije so se zopet pričele. Radi tega so oblasti odredile,

Anton Jurčič, brat najbolj priljubljenega slovenskega pisatelja, je v 90 letu starosti odšel v večnost. Z njim, ki so ga danes položili v naročje matere zemlje, nam je gruda zagnila živo zakladnico slovenskih šeg in marsikake zgodovinsko-kulturno važne drobtinice.

»Hindenburg« starta za polet v Ameriko. Naša slika prikazuje orjaško zračno ladjo v poletu nad Badenskim jezerom.

da se ob 21. uri ugase vse luči po ulicah, ter da se ne sme po tej uri nihče več muditi na ulicah. Angleški vrhovni komisar je imel za prebivalstvo govor po radiu. Ob tej priložnosti je komisar potrdil vesti, da so v Palestino prispela angleška vojna ojačenja. Komisar je pozval prebivalstvo, da preneha z incidenti, sicer bo moral nastopiti s silo.

Kino

Kino Sloga: Črne rože.
Kino Matica: Traumatulus.
Kino Ideal: Viktorija.
Kino Union: Bosanska rapsodija.
Kino Šiška: Njen največji uspeh.

OPAZKE DNEVA

Ljubljana, 12. maja.

V svojem nedeljskem govoru je g. notranji minister dr. Korošec dejal tudi to-le:

»Naša številna notranjepolitična vprašanja se more reševati le v miru, strpljivosti in medsebojnem zaupanju...«

Ugotavljamo, da se naš list tega načela in pravca odločno in dosledno drži, pa nas samo veseli, da smo našli zdaj somišljenika tudi v osebi g. dr. Korošca. Izjavljamo, da ga bomo v vsem, kar bo v tem duhu, to je v duhu miru, strpljivosti in medsebojnega zaupanja, pri reševanju notranjepolitičnih problemov storil, od naše strani kar najkrepkeje podprli. V tem se na nas vedno lahko zanesemo.

Pričakujemo pa zdaj, da bo posihmal ubralo to pot tudi tisto časopisje, ki se dela, kakor da je v službi idejnih smernic dr. Korošca, ampak se dosihmal po teh smernicah, vsaj ne po smernici miru, strpljivosti in medsebojnega zaupanja, nikakor ni ravnalo. Pričakujemo, da bodo odslej prenehala različna razračunavanja iz preteklosti, s čemer se prav ničesar pozitivnega ne naredi, pač pa seje samo mržnjo in razdor in podpihuje strankarske strasti.

»Kako pa naj pridemo do iskrenega sporazuma, če se z nasiljem in napadi ne dopuščajo, da med nami izgine vsako samoljubje?« je dejal dr. Korošec. Tako je, pravimo tudi mi, z napadi treba prenehati in s samoljubjem. Ne sme veljati geslo: »Mi in samo mi« — ampak mi vsi skupaj!

»Dobro vemo, da opozicija o vladni nikdar lepo ne govori!« je dejal g. dr. Korošec. In je povedal s tem staro resnico. Še nikdar v politični zgodovini ni kaka opozicija o kaki vladi lepo govorila, seveda pa tudi nobena vlada ne lepo o opoziciji. Če se spomnimo na prejšnji režim, ko je bil dr. Korošec v opoziciji, — in če poslušamo danes govore članov vlade: presneto ostri očitki so padali tedaj in padajo danes!

Kadar pa prične opozicija lepo govoriti o vladi, vlada pa o opoziciji, je to že dobro znamenje, da se bliža kompromis. In je pravzaprav že kompromis. Kdo bo danes tu prvi začel?

V razgovoru z urednikom lista »Jugoslovanski sever« je minister za kmetijstvo g. Stanković na vprašanje, kdaj bodo predloženi politični zakoni, odgovoril:

»Za sedaj stoji vse to vprašanje na mrtvi točki. Pri nas za enkrat še nimamo pravih strank in torej to vprašanje ni aktualno. O volitvah se sedaj v razgreti atmosferi, po žalostnih dogodkih na Hrvaškem ne more govoriti, kaki koraki bodo v tej smeri podvzeti pozneje, bomo pa šele videli.«

Anglija v zagati

Zakaj britski lev ne pokaže krempljev

London, v maju.

»Čutim bridko ponižanje...« tako je dejal ministrski predsednik Baldwin dne 4. maja, ko je v spodnji zbornici sprejel deputacijo lige prijateljev društva narodov. Seveda se šef britske vlade, kakor je v poznejših izjavah namignil, ni čutil ponižanega zaradi popolnega poraza angleške politike v italijansko-abisinsko vojno, ampak zaradi »napačnega in slabotnega zadržanja« društva narodov, ki da je vsega krivo... v italijansko-abisinsko vojno, ampak zaradi »napačnega in slabotnega zadržanja« društva narodov, ki da je vsega krivo...

Čudno naziranje, ampak ni prvičkrat v zadnjih mesecih, da zastopa angleška vlada čudna naziranja. Oglejmo si malo dejstva:

Ena sama prava

sankcija

Tu je predvsem italijansko-abisinska zadeva. Anglija je bila tista, ki je predlagala sankcije, in skoraj vse države so se temu pridružile, ker je Anglija dala poročilo, da se bo na ta način dal zavestiti krivični napad Italije.

O vprašanju sankcij so lahko mnenja različna, eno pa stoji: če se že proglase sankcije, tedaj morajo biti tako močne, da resnično dosežejo nameravani učinek. Prav za prav pa je bila tu ena sama sankcija, ki bi bila Italijo zadelo v živo: zaprtje sueškega prekopa.

A sueški prekop je ostal odprt, in 6. maja je izjavil zunanji minister Eden v spodnji hiši na zadevni očitki nekega opozicijskega poslanca delavske stranke, da če bi bila Anglija zaprla sueški prekop, bi pomenilo to vojno z Italijo.

Mr. Eden ima prav, samo bi bil moral to prej premisliti. Sankcije, ki ostanejo neučinkovite, ki nasprotnika ne zadenejo, pač pa skalijo prijateljstvo med drugimi narodi, — so odveč, so nesrečne! Ni trpel samo prestriž, ugled Anglije, ampak tudi drugih držav, ki so v zaupanju na silo Velike Britanije, se njenemu nastopu proti Italiji pridružile.

Takoj — čez eno leto!

Glasom angleških listov kroži po londonskih klubih nična zgodbica, ki morda ni dočela resnična, pač pa značilna:

Malo pred svojim begom je neguš vprašal za svet enega svojih zasebnih prijateljev, Američana Colsona: »Kaj bi vi na mojem mestu storili Colson?« — Colson je odgovoril: Jaz bi na vašem mestu vzel letalo, poletel v London in tam svojo stvar zastopal. Vaša navzočnost bi javnost alarmirala, takoj bi vam poslali izdatno podporo in orožje v Abesinijo.

jo. Nato neguš: »In kaj mislite, kako dolgo bi trajalo, da bi dospela angleška pomoč v Abesinijo?« — Colson se je smehljaj: »Najmanj leto dni, sire.« — Neguš se je dvignil: »Torej ne govorimo več o tem, Colson.«

Pa saj ne gre samo za Abesinijo. Tu je

nemški problem

Ko se je zasedanje v Ženevi 10. aprila odgodilo, naj bi Anglija med tem poslala v Berlin vprašalno polo, da bi imela Nemčija možnost še pravočasno odgovoriti na vprašanja, namreč do novnega sestanka DN 11. maja.

Skoro štiri tedne je sestavljala Baldwinov kabinet to vprašalno polo, da so jo slednjič mogli minuli petek izročiti v Berlinu, torej štiri dni pred ženevskim sestankom. V tem kratkem času Nemčija ne bo še mogla dati odgovora.

Posledica: velika zadrega v Ženevi, glavna točka posvetovanja ne more priti na dnevni red, oziroma Francije in Belgije. Zastopniki angleške vlade pa bo do skomigali z rameni...

kolonialni problem

Vlada južnoafriške unije protestira sicer, najodločnejše proti temu, da bi se odstopila katerakoli man datna ozemlja, toda Baldwin daje v parlamentu dvoumne odgovore in se dela, kakor da bi južnoafriška unija bila voljna odstopiti kako kolonialno posest. Baldwin ne reče ne da ne, on popušča vse v negotovosti.

Tu je slednjič še

angleško-egiptska

da o arabsko-židovskih homatijah v Palestini sploh ne govorimo. Egipčani čakajo na reformo ustave, ki jim je že zdavnaj obljubljena. Židi in Arabci pa na osnutek ustave, o čemer se isto tako že leta sem razpravljajo. In ker ne pride do nobenih rezultatov, so pa tu krvavi nemiri, ki jih je treba dušiti z oboroženo roko.

napetost v zagati...

To je trenutni položaj Anglije. Ni ravno zavidanja vreden. Toda kdo je, in samo to vprašanje je odločilno, Anglijo speljal v ta položaj? Odgovor se mora glasiti: nihče drug ko Anglija sama! Člani angleške vlade tu in tam svojim nasprotnikom čisto privatno pošepetavajo na uho: »Kaj hočete, dragi? Nismo še zadosti pripravljeni, najkasneje v dveh letih pa bo britski lev pokazal svoje kremplje...«

To je preveč komoden izgovor; če se Anglija danes ne čuti še dovolj močne delati politiko moči in prestriža, tedaj se pa tudi ni treba kazati, kakor da smo že do-

volj močni. Ostri govor in slabotna dejanja, to vodi samo k izgubi moči in prestriža.

Prestriž Anglije je v zadnjih letih veliko izgubil. Ne bo se povečal, ampak le še zmanjšal, če bi gospod Baldwin in njegovi tovariši danes, krivdo na tem radi zvalili na druge narode. Če je Anglija v zagati, pa ni potrebno zvleči v to zagato še druge države.

Dnevna kronika

— Umrli so: v Ljubljani ga. Vilma Addobatti, vdova po pok. maj.; v Kandiji pri Novem mestu g. Julij Sušnik, frančiškan; v Poljanah nad Škofjo Loko ga. Marija Kržišnik; v Celju g. Skočir Jožef, državni uslužbenec v pok.; v Stični g. Anton Jurčič, posestnik ter brat pisatelja Josipa Jurčiča, v Novem mestu pa ga. Cornelia Luserjeva. N. v m. p. Preostali naše sožalje.

— Odvetnik dr. Ante Tavčar je vpisan v imnik advokatov s sedežem v Cerknici pri Rakeku.

— Poročila sta se g. Andrej Hribar iz Kamnika, ter gđč. Marica strukelj iz Radovljice. Obilo sreče!

— Nace Narobe, tapetnik in dekorater, Ljubljana, Celovška cesta 41, se priporoča!

— Poročila sta se g. Miro Milič, učitelj v Dragah ter gđč. Viktorija Ammon, učiteljica na Suhorju. Čestitamo.

— Osebnosti. S kraljevim ukazom je imenovan za višjega nadzornika strojev v VII. pol. skup. g. Stefan Balog, dosednji nadzornik strojev v Subotici. Z odlokom ministrstva za socialno politiko sta prestavljeni za zaščitni sestre Sole za zaščitne sestre v Beogradu Terezija Müller in Josipina Janežič, ki sta bili dosedaj pri Centralnem higijenskem zavodu v Beogradu.

— Zveza za tujski promet sporoča sledeče prometne vesti: Odobrena je polovična vožnja po naših železnicah obiskovalcem tenis tekem za Davisov pokal, ki bodo v Zagrebu od 15. do 17. maja 1936. Popust velja od 14. do 20. maja 1936. Nadalje je dovoljeno 50% znižanje vozne cene po naših železnicah delegatom društva »Srbska Majka«, ki se bodo udeležili svoje skupščine in proslave v Beogradu od 23. do 25. maja. Znižanje velja od 19. do 28. maja 1936.

— Dobava gramoza za leto 1936 za banovinske dovozne ter subvencionirane ceste v območju sreskega cestnega odbora Ljubljana. — Razglas o tem je na uradni deski mestnega po-glavarstva v Ljubljani in na uradnih prostorih bivših občin v Mostah. v Šiški in na Viču. — Interesenti se tudi opozarja, da lahko dobe informacije o podrobnih dražbenih pogojih v pisarni Sreskega cestnega odbora v Ljubljani, Tavčarjeva ulica št. 11, 2. nadstr.

g— Ustavljene kompenzacije s čehoslovaško. Preteklo leto so začeli v trgovini s čehoslovaško kompenzacijsko trgovino v večjem obsegu. Pri tem se je navadno dogodilo, da so radi sklepanja teh kompenzacijskih kupčij, stornirane že v kliringu plačane vsote, ki so bile nato porabljene za te kompenzacije. Te kompenzacije so bile po svoji vrednosti vedno večje od vrednosti transakcij v kliringu. Radi tega je sedaj Narodna banka provizorično ukinila dovoljenja za kompenzacije.

Danes ob 16., 19.15 in 21.15

PREKRASEN FILM LETOSNJE UFA PRODUKCIJE!

ČRNE ROŽE

Film iz predvojnne carske Rusije! — Lillian Harvey — Willy Fritsch. KINO SLOGA Tel. 2730

Jutri bo že boljše

Tragična smrt obupanega fanta

Maribor 12. maja.

V ponedeljek zjutraj se je po Mariboru raznesla vest, da so našli na tiru nekaj kilometrov pred Pesnico grozovito razmesarjeno truplo mlajšega moškega. Truplo je opazil ob tračnicah strojevodja jutranjega osebnega vlaka ter je o najdbi takoj obvestil poslanika mariborskega glavnega kolodvora. Komisija, ki se je podala na kraj, ki ga je označil strojevodja, je našla ob tiru razmesarjeno truplo brez glave, ki je ležala nekaj metrov stran na travniku. Mrtvec je bil oblečen v lepo modro obleko, pri njem pa niso našli nobenih listin. Ljudje, ki stanujejo v bližini so pravili, da so slišali zgodaj zjutraj glasen vzklík, kot da je nekdo zavpil v smrtni grozi.

Orožniki, ki so takoj pričeli s poizvedovanjem, so kmalu ugotovili, da je nesrečnež 29-letni sluga Iva.

Horvat s Koroške ceste, 41, ki je izvršil samomor. Horvatova gospodinja je povedala, da je bil Horvat že precej časa zelo potrft. Zaslužil ni veliko in je živel zelo skromno, to tembolj, ker je moral plačevati še alimente za nezakonskega otroka. V nedeljo popoldne je obiskal svojo zaročenko Anico, ki stanuje v Malečniku pri Sv. Petru, zvečer pa se je vrnil domov ves žalosten. Ko ga je hotela gospodinja potolažiti, je zamahnil z roko, rekoč: »Pustite... Jutri bo že boljše...« Nato je odšel od doma in se ni vrnil več. Sklepajo, da se je Horvat že dalje časa baval z mislijo na samomor. Nekaj so zakrivila slabe socialne razmere v katerih je živel, nekoliko pa tudi živčna bolezen. Truplo nesrečnega fanta so pripeljali na mariborsko mestno pokopališče, kjer bo pokopan.

20 vlomilcev aretiranih

Maribor, 12. maja.

Po Slovenskih goricah in na Dravskem polju je bilo zadnje čase izvršenih več drznih vlomov, ki so bili dokaz, da je na delu spretno organizirana vlomilska tolpa. Vsi vloni so bili izvršeni velikopotezno, vrednost plena pa je šla v visoke tisočake. Zadnji vlom je bil izvršen v trgovino Bat'e v Ormožu, kjer so odnesli okoli 100 parov čevljev. Slednji vlom pa je bil za vlomilce usoden. V naglici, s katero so opravili zločinski posel, so zapustili sledove, po katerih so orožniki kmalu ugotovili krivce. Ormoškimi orožniki so prišločili na pomoč še orožniki sosednjih postaj ter v kratkem času aretirali dvajset oseb, ki so vse pri-

znale udeležbo pri velikih vlomih. Na dan so prišle ob tej priliki še druge zanimivosti. Plenili so rokomavni velikopotezno po Slov. gorah in Dravskem polju, plen pa so si razdelili na Hrvaškem. Pred kratkim so nekje vlonili v skladišče nekega trgovca ter odnesli okoli 1000 litrov žganja, ki so si ga »balovsko« razdelili. — Orožniki vrše marljivo nadaljnja poizvedovanja, da pridejo za zapahne še oni vlomilci, ki se skrivajo. Med aretiranimi so tudi nekateri posestniški sinovi, večinoma pa so brezposelni delavci. Z aretacijo vlomilcev so pojasnjeni vsi vloni, ki so bili izvršeni v Ivanjkevcih, Jeruzalemu, Bebrovniku, Svetinju itd.

Ljubo doma

Spoznajmo lepoto lastne zemlje

Ljubljana, 12. maja.

Izlet v dolino gradov (Novo mesto-Kostanjevica) priredi dne 14. junija t. l. Udruženje železniških uradnikov v Ljubljani, h kateremu vabi vse ljubitelje lepe Dolenjske. Pokroviteljstvo nad

izletom je prevzel predsednik no vomeške občine g. Paučič Josip ter s tem prav izdatno povdaril propagandni pomen izleta. Stroški izleta na osebo znašajo iz Novega mesta Din 40.—, iz Ljubljane Din 90.—, iz Zagreba Din 80,

iz Tržiča oz. Kranja Din 110.—, a iz Maribora za dva dneva Din 250.—, v katerih vsotah je predviden prevoz in prehrana. Prevoz se vrši z železnico oz. avtobusom.

Opozarjamo vse, ki se zanimajo za to edinstveno izletno priliko, da bo v okviru radijskega večera dne 16. junija predaval g. V. Pirnat, znani propagator Dolenjske, o lepota Dolenjske in starodavnih krasotah doline gradov v zvezi s petjem in godbo.

Prijave za izlet sprejema Udruženje žel. uradnikov v Ljubljani in Putnik v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu.

Galanten slepar

Maribor, 12. maja.

V spremstvu policije so pripeljali v Maribor 35letnega upokojenega orožnika Miho Hergamesa iz Podove na Dravskem polju, ki ga je poslala v Maribor ljubljanska policija. Na policiji so bili močakarja veseli, saj ga že precej časa vodijo v albumih policijskih znancev. Hergames je postaven fant, le za delo mu ni. Zato si je izbral lažji posel, ki mu je omogočil brezskrbno življenje. Zgledal se je hkratu v nekaj mariborskih deklet, za katere je vedel, da imajo nekaj pod palcem. So bile to večinoma sobarice, natakarice in kuharice. Vsem je ljubljanski zakon in izvalil od »izvoljenih« večje denarne zneske, skupno 10 tisoč Din. V neki hranilnici je imel vloženi 42 dinarjev, a je pristavil še tri ničle, da je bilo 42.000. S to vložno knjižico je premamili dekleta, rekoč, da je njegov denar pod zaporo. Doslej so se oglašile na policiji tri njegove žrtve, ki so bile vse njegove »neveste«. Po zaslišanju bo moral sleparski ženin pred sodišče.

Težnje obrtnikov

Ljubljana, 12. maja.

V nedeljo 10. t. m. se je vršila v Obrtnem domu v Celju seja širšega odbora Zveze obrtnih društev. Seje se je udeležilo 34 delegatov ter so bila zastopana obrtniška društva širom Dravske banovine, razen nekaterih oddaljenejših obrtniških

KOLESA

malo rabljena in šivalne stroje vseh znamk, ki popolnoma odgovarjajo novim, po nizki ceni kupite edino pri

»PROMET«

(nasproti križanske cerkve).

postojank. Na seji so bili tudi zastopani Okrožni odbori iz Ljubljane, Maribora in Celja.

Sejo je vodil predsednik Zveze g. Josip Rebek, ki je podal uvodoma kratek oris katastrofalnega položaja naše obrti. Seja je trajala polnih 5 ur ter so delegati ves čas z nezmanjšanim zanimanjem obravnavali važna aktualna in pereča vprašanja kot n. pr.: o pavšalizaciji pridobnine, zaščiti obrtniškega, regulaciji in minimalizaciji cen obrtniških izdelkov, pokojninskem zavarovanju obrtnikov, organizaciji obrtnega združništva, o sistematični propagandi za domače rokodelske izdelke itd.

Na seji zastopano obrtništvo hoče složnega in solidarnega sodelovanja vseh zdravih obrtniških sil, želi pa tudi, da pri njihovih napornih poizkusih za obnovo sedanjega težkega gospodarskega položaja domačo obrt pomagajo oni, ki so prevzeli odgovornost za današnje stanje.

Predlagano je bilo, da se skliče občni zbor Zveze v času prihodnjega mariborskega tedna v Mariboru.

Frankensteinova nevesta

zopet v Slogi

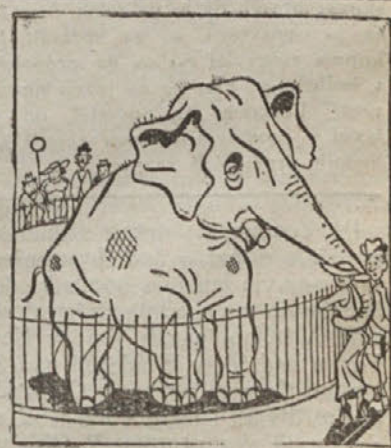
Ljubljana, 12. maja.

Ogromno zanimanje, ki ga je pokazalo občinstvo za »Frankensteinovo nevesto« ob priliki premiere je imelo za posledico, da so bile vse predstave pri tem filmu v kinu Slogi razprodane in da je mnogo ljudi moralo oditi ne da bi mogli videti film. Uprava kina Sloge se je torej potrudila dobiti film čimprej zopet v Ljubljano in to ji je končno tudi uspelo. Zopet samo dva dni, to je v četrtek in petek 14. in 15. t. m. bo film za videti v Slogi.

Vsako podaljšanje predvajanja filma v Ljubljani je zaradi okupiranja tega filmskega dela čisto izključeno, zato opozarjamo že danes vse tiste, ki filma še niso videli, da naj si ga ogledajo in naj si vstopnice preskrbe že v predprodaji pri blagajni kina Sloge. O filmu samem ne bomo pisali, saj smo ga opisali že ob priliki premiere. Boris Karloff kot monstrum igra v tem filmu eno najstrašnejših svojih vlog. Ker je topot nedvomno poslednje predvajanje tega filmskega dela v Ljubljani, naj si ga vsakdo ogleda!

S konference Balkanske zveze v Beogradu. Na sliki so z leve na desno: Titulescu (Romunija), dr. Tevfik Ristu Aras (Turčija), Metaxas (Grčija) in naš ministrski predsednik Stojadinović.

— Loizek, nikar me ne objemlji vpricho toliko ljudi! Pogledaj, kako naju gledajo. Boš pozneje, sedaj pa si rajši ogledujva slona.

Maribor

m— Kino. Grajski: »Zasledovanje«. Zanimiv detektivski film. — Union: Svetovni vefilm »Sto dni Napoleon«. Werner Krauss v glavni vlogi.

m— Narodno gledališče. Četrtek, 14. maja ob 20.: »Tuje dete«. Red B. — Gledališka uprava prosi cenj. abonente, da poravnajo obroke, posebno pa še oni, ki so v zaostankih.

m— Nj. Vis. kraljevič Andrej je sprejel pokroviteljstvo nad letošnjim jubilejnim V. Mariborskim tednom, ki bo od 1. do 9. avgusta. Izredno odlikovanje je dokaz, da tudi na najvišjih mestih cenijo kulturno in gospodarsko stremeljenja »Mariborskega tedna«.

m— Družba sv. Cirila in Metoda, podružnica v Mariboru, ima redni letni občni zbor v sredo 13. t. m. ob 20. uri v Narodnem domu.

m— »Tuje dete«, znano odrsko delo sovjetskega pisatelja Skvarkina je uprizorilo v soboto zvečer mariborsko gledališče. Gledališče je bilo dobro zasedeno in so gledalci živahno aplavdirali. »Tuje dete« je mariborska cenzura temeljito pristigla.

m— Fantje so se stepli v nedeljo zvečer v Pesnici. Žrtev je postal 25-letni kovaški pomočnik Polde Drozg iz Rance, ki je zadobil več nevarnih vbodljajev v hrbet. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

m— Naj bo srečno! V Mariboru sta se bo staro-katoliškem obredu poročila zasebni uradnik Albin Keršovan in Matilda Spindlerjeva iz ugledne rodbine novinarja in bivšega nar. poslanca Vekoslava Spindlerja.

m— Lizol je pila. V Studencih pri Mariboru 40-letna zasebnica Marija K. in sicer zaradi neznosnih družinskih razmer. V mariborski bolnišnici so ji izprali želodec in jo rešili smrti.

m— Nevaren slaboumnež. Ljudje, ki stanujejo ob igrišču SK Maratona v Livadni ulici, so v nedeljo zjutraj opazili na igrišču mladeniča, ki je popolnoma nag izvajal čudne vaje. Poklicali so stražnika, ki je ugotovil, da se je dijaku 16-letnemu Dragu Ermanu omračil um. Ko so prispeli reševalci, je od nekod dobil nož in prišel mahati okoli sebe. Le z veliko težavo so ga spravili v rešilni voz. Erman bo moral v Novo Celje.

m— V Dravo je skočil v ponedeljek zjutraj 60-letni hišnik Ivan Leskovar blizu črpalke drž. železnice. Ljudje, ki so videli njegov skok, so takoj obvestili nekega čolnarja, ki ga je skušal potegniti iz valov. Reševanje je bilo težko, ker se je Leskovar branil, da bi ga rešili. Šele ko se je onesvestil, so ga spravili na kopno, reševalci pa so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je že izven nevarnosti. Leskovar je povedal, da je hotel v prostovoljno smrt zaradi žalostnih družinskih razmer.

Iz Zedinjenih držav Amerike poročajo zopet o čudnih vremenskih pojavih letošnje pomladi: dočim imajo v vzhodnih državah že zdaj vročino pasjih dni: v New Yorku nad 30, v Filadelfiji nad 33 stopinj Celzija, pa so v Coloradu te dni, divjali snežni viharji, ki so zaustavili ves promet. V Oklahomi so orkani napravili veliko škodo na poslopih in nasadih; je tudi nekaj smrtnih žrtev in mnogo ljudi ranjenih.

Kaj hoče dr. Maček

Najprej svobodne volitve, potem sporazum

Beograd, 12. maja.

V nedeljo je predaval na beograjskem ljudskem vseučilišču dr. Milan Gavrilović o temi »Kaj hoče dr. Maček?« Gavrilović je član vodstva bivše zemljoradniške stranke in član delovnega odbora izvenparlamentarne opozicije, zato zasluži njegova izvajanja tem večjo pozornost.

Čevlji, ki žuli

Vprašanje, kaj hoče dr. Maček, je načel predavatelj s prisposobo o čevlju, ki človeka žuli. Treba je obuti nove čevlje. Problem pa je v tem, da nam morda ne bo žal za stare čevlje, ker so vedno cenejši kakor novi. Nevarnost je v tem, da ne bi dr. Mačku nekega dne povedali, da nas tudi novi čevlji žuli, in bi nas pa začel prepričevati, da se sam dobro počuti v novih čevljih. In tedaj bi morali zopet začeti znova.

Ako bi te čevlje izdeloval sam dr. Maček, bi nam bili morda res neugodni. Kaj bi bilo, če bi nove čevlje izdelovali mi sami? Pa saj smo mi zadnjih 17 let res sami izdelovali čevlje. Dva para smo jih izdelali, pa Hrvati nikakor niso bili žnjimi zadovoljni.

Huda kleveta

Kaj hoče torej dr. Maček? Mogli bi reči, da hoče par čevljev, ki ne bi žulili ne Hrvatov ne nas Srbov. Mnogi trde, da je dr. Maček postavil ultimatum srbskim strankam glede na notranjo ureditev države. Kot poznavalec te zadeve lahko trdim, da dr. Maček ne postavlja nikakega ultimata. On je za sporazum, in sporazum izključuje ultimatum. Tudi ni nikogar, ki bi ultimatum sprejel. Dr. Maček je za tako ureditev države, katero bi sprejeli i Hrvati i Srbi.

Pravijo tudi, da je v Mačkovem srcu prostora samo za Hrvate in da na žalost misli samo na Hrvate. Ni večje klevete kakor je ta. Tisti, ki to trde, se ne zavedajo obsežnosti te klevete. Dr. Maček se je usedel za isto mizo z nami Srbi, da se pogovorimo o boljši bodočnosti te države z edino željo, da bodo za eno mizo sedeli tudi svobodno izbrani predstavniki naroda, ker oni edini imajo končno to pravico in ker so oni edini odločilni, da postavijo stvarne temelje sporazuma.

Regulacijska dela v Ljubljani

Ljubljana, 12. maja.

Prihodnje dni bodo skoro končana vsa betonska dela v strugi naše Ljubljane, razen male izjeme pri jezu ob čevljarškem mostu in pod vzpenjačo na Grudnovem nabrežju, kar je zaradi nuje potrebe zavirajočega jezua kakor tudi zaradi odpeljave struginega materiala pri vzpenjači skrajno potrebno in se bo po končanem delu naknadno nadomestilo.

Ostanki stare zatvornice

Obstoječe iz obilice orjaških tramov in kolov ter iz par stotin tesno zvezanih pilofov, so izginili. Populili so jih s škripcem, prepekljali z vozičmi na nabrežje in odpeljali v skladišča. Delavci so potemtakem mogli dokončno pospraviti ostali material in iznive-

Pošten dogovor

Ali je to ultimatum? Ali je to mnogo, če dr. Maček želi, da ta narod naposled izbere svoje predstavnike in da dobe ti predstavniki pravico, da načno vprašanje notranje ureditve države? To pravico ima vsak državljan te države. Le ene pravice nima dr. Maček in je nima nihče v tej državi, in to je, da vsili drugemu svoje prepričanje. Zato dr. Maček po pravici pravi, da je treba osnovni dogovor Srbov in Hrvatov doseči pošteno in mirno, brez vpitja in majoriziranja, to je v narodni skupščini, v kateri bi bili zbrani pravi narodni predstavniki, in tako da bi ta sporazum sprejela večina srbskih, večina hrvatskih in večina slovenskih predstavnikov.

Povratak k zdravni misli

Že v krfski deklaraciji je določba, da mora osnovne državne zakone odobriti in sprejeti kvalificirana večina. Za Srbe jo je podpisal Nikola Pašić, za Hrvate pa dr. Trumbić. Mnogi se boje povratka v leto 1918. Jaz sem Srb, pa se vračam še delj nazaj od 1. 1918., v preteklost h krfski deklaraciji, kajti to ne pomeni, da hočemo to državo najprvo uničiti, nato pa ustvariti novo. To pomeni marveč povratak na neko prejšnjo zdravni misel. Če bi kdo od vas vedel za kako drugo boljšo misel, bi jo jaz sprejel, četudi bi bila dva tisoč let stara in ne samo dve desetletji.

Dve točki

Vidite torej, da hoče dr. Maček predvsem svobodne volitve, svobodno izbrane narodne predstavnike, ki bodo to vprašanje načeli in rešili. Ne ki minister je nedavno rekel, da se more o vsem debatirati. Le o mejah države in o dinastiji Karadjordjevičev ne. Dr. Maček mi je osebno rekel, da ti dve točki takoj podpiše, celo želi ju!

Na koncu predavanja je dr. Gavrilović poudaril, da je položaj v državi zelo težak in da ji je potrebna velika gnotna in še večja moralna moč. Moralno moč bomo pa ustvarili le na ta način, da Srbi, Hrvati in Slovenci store zadnji napor v smeri sporazumne rešitve notranjega problema.

s pospešenim tempom

Treba bo sicer izvoziti še ogromno terenskega materiala, vendar odtehta tu že jamstvo, saj so za tlakovanje struge v Prulah pripravljene že velike skladovalnice navoženega podpeškega kamena in bo tudi ta zadnji odsek izreguliran o pravem času v pozni jeseni.

Celje

c— Promocija. Na zagrebški univerzi je bil pretekli ponedeljek promoviran za doktorja vsega zdravilstva g. Branko Fischer, sin vdove po nadučitelju, ge. Tinke Fischerjeve v St. Pavlu pri Preboldu in brat g. dr. Josipa Fischerja, zdravnika v Zdravstvenem domu v Celju. Čestitamo!

c— »Gozd«, delo znanega ruskega dramatika A. N. Ostrovskega v režiji Bratko Krefta, bo ljubljanska drama vprazorila danes, 12. maja ob 20. v Celju. Sodelovali bodo: ge. Nablocka, Mira Danilova, Juvanova ter gg. Cesar, Daneš, Plut, Sancin, Drenovec, Potokar, Bratina in Pianekci.

c— 17 obletnico Malgajeve in Puncerjeve smrti je pred dnevi praznoval celjski pododsek Zveze Majstrovih borcev. O Malgaju in Puncerju je govoril predsednik pododseka g. Roš, o Koroški v l. 1919. pa predsednik Zveze prof. dr. Anton Dolinar iz Maribora. Po govorih je sledil prijateljski razgovor članov.

c— Avto jo je težko poškodoval. V nedeljo okoli pol 11. ure dopoldne je zobozdravnik Rudolf Sodnik iz Celja povozil pred cerkvijo v St. Vidu pri Grobelnem 48-letno posestnikovo ženo Alojzijo Cmók iz Tratne pri St. Jurju ob j. ž. Zenska je prišla pod avto, ki jo je še nad 10 metrov vlekla za seboj tako, da so jo končno vso poškodovano s počenjo lobanjo izvlekli izpod prednjega dela avtomobila. Sadnik je Cmókovo odpeljal po poškodbi k zdravniku v Šmarje pri Jelšah in nato nazaj v celjsko bolnišnico. Poškodovanica se bori s smrtjo. To je bil že drugi slučaj nesrečne vožnje zobozdravnika Sadnika, ki je že lani v St. Petru v Savinjski dolini s svojim avtom povozil neko osebo.

c— Delo dobe: 2 peka, 3 kleparji, 2 hlapca, 3 dninarji, 1 krojač, 4 dekle, 2 hotelski kuharici, 2 privatni in 2 služkinji.

c— 618 brezposelnih je sedaj za beleženih pri celjski Borzi dela in je od teh 62 žensk. Koncem meseca aprila je pa bilo le 599 brezposelnih od katerih je bilo istotako 62 žensk.

c— Izlet na Sv. Planino prirede v nedeljo, 17. maja Društva kmetskih fantov in deklet iz Orlevasi, Braslovč, St. Jurja ob Taboru, Prekopen, St. Pavla pri Preboldu. Odhod bo ob pol 6. uri zjutraj iz St. Jurja ob Taboru, na Sv. Planino bo tudi kmetsko-mladinsko zborovanje z govorom delegata Zveze.

c— Nov grob. V Jenkovi ulici 25 je umrl v ponedeljek državni upokojenec, 94 letni Jožef Skočir. Pogreb bo danes ob 17. z doma na okoliško pokopališče. N. v m. p.!

c— S koso je ranilo neko dekle v Lepi nji pri Mozirju 6 letnega delavčevega sina Petra Kugovnika v desno nogo. Fant ima hudo poškodbo in se zdravi v bolnišnici.

c— Mezinec desne roke si je odrezal pri delu v nedeljo 20-letni tovarniški delavec Stefan Božnik v Trnovljah pri Celju. Mezinec si je odrezal z nožem.

lirati tla rečne struge.

Sredina majnika utegne torej postati

mejnik

regulacije Ljubljane

ki je zahtevala tekom let toliko nadčloveškega truda in napora, raznih nevšečnosti in končno veličanske vsote denarja. Upamo, da bo prinsla po vseh teh dejstvih ljubljanskemu prebivalstvu in opetovano ogroženim Barjanom goreče zaželen nade po izboljšanju njihovega položaja.

Ker pričakujemo po sedanjih treh zmraznjakih (Pankracij, Servacij in Boniacij), vreme, ki se bo po ljudskih domnevah in dolgoletnih izkustvih končno ustalilo, smemo upati, da se bodo regulacijska dela v zadnji fazi do »Spice« izvajala.

Ženske v novinarstvu

Skrivnost časopisne naklade - Kdo je močnejši: mož ali žena?

»Kralj ruskega podlietka« M. Doroševič je nekoč dejal, da morejo doseči

uspeh in veliko naklado

samo tisti listi, ki jih čitajo tudi žene. Ženske so se kot čitateljice časnikov pojavile mnogo kasneje, kakor moški čitatelji. Dolgo je obstajalo vprašanje, če ženske sploh čitajo časopise. V novinarskem delu so ženske začele nastopati dosti kasneje kakor moški, v novejšem času pa si osvajajo vedno nove postojanke na tem polju.

Z vprašanjem ženske v novinarstvu in časopisu za ženske se je posebej bavil vseučiliški profesor dr. Adolf Dresler v Monakovem, ki je izdal o tem predmetu posebno studijo.

Znanstvenik naglašja, kako je šele v zadnjem stoletju zmagalo naziranje, da ima ženska za novinarja potrebne sposobnosti. Ko so v začetku 11. stol. prišli na dan prvi tiskani tedniki, je nastal oster spor radi vprašanja, če je mogoče na njih malih etrah

dati prostora

tudi ženskam

ali imajo pravico, da pišejo v liste, samo moškim. Taki listi so tedaj obsegali večinoma po 4 strani. Ženske so začele sodelovati v novinarstvu šele v 18. stol. in sicer v posebnih izdajah za ženske, čeprav so te izdaje ustanovili — moški. V tem tesno omejenem ovzdušju so ženske pisale večinoma o literaturi, modi, naobrazbi, o umetnosti in gledališčih ter so se večinoma skrivale

za moška imena

Šele, ko je bilo tekom časa ugotovljeno, da ženske marljivo čitajo časopise, so si priborile tudi v novinarstvo dostop in velike uspehe.

V Nemčiji je bila prva novinarka žena pesnika Gottschedta, Lujiza Viktorija. Nanjo je močno vplival list »Journal de Paris« in pod tem vplivom je l. 1781. začela izdajati svoj list »Journal von Tiefurt«.

Tudi mati znanega filozofa Schopenhauerja je ustanovila svoj list »Allgemeine Zeitung«.

Novinarke na Angleškem

L. 1845. je bilo v Angliji samo 15 novinark, l. 1891. pa že 800. Med njimi je zlasti znana mistress Shaw, ki se je za list »Times« podala večkrat na daljša potovanja po svetu in je objavila mnogo zanimivih člankov.

V Franciji

V »ženskem novinarstvu« so igrali tu veliko vlogo politični saloni. Med prvimi francoskimi novinarkami je bila gospa de Huxelles, ki je 40 let igrala vlogo tajne novinark. Prejemala je informacije od znanega diplomata Carrera in objavljala senzacionalne lajtnosti pariškega dvora. Bilo je v Franciji še več pomembnih novinark, med njimi zlasti znana pisateljica George Sand. Iz 19. stoletja je ženska novinarka v Franciji vsakdajen pojav.

Kakor po teh državah, tako so vstopale ženske v novinarske poklice tudi po drugih kulturnih državah.

V Rusiji

je znana gospa Kajnova, vojna poročevalka lista »Golos« v turško-ruski vojni. Poleg mnogih drugih je treba v Rusiji šteti med novinarko tudi carnico Katarino II. — Aleksandro Kolontajeva. Sodelovala je pri listu »Vsakaja Vsjačina«, ki ga je urejeval Pekarskij.

Novinarke v Ameriki

V Ameriki izdajajo samo šole okrog 10.000 raznih listov in časnikov. Sedaj je v Ameriki na univerzah 152 stolic za novinarstvo, a 50 od teh zavzemajo žene. Že leta 1889. je bilo v Ameriki

350 novinark

a sedaj jih je več 1.000. Nekatere prejemajo honorarje, ki dosegajo milijonske zneske v dolarski veljavi, mnoge pa so tudi izdateljice listov. Med temi je treba posebej imenovati Miss Curtiss, ki je leta 1883 ustanovila v Filadelfiji ženski list »La-

dies Home Journal«, ki se je tiskal v milijon izvodih. Mnogo žensk je novinarke na Kitajskem in Japonskem, kjer izhaja veliko število posebnih listov za ženske. Ti listi imajo naklado do po nekoliko 100.000 izvodov.

Mož ali žena

Omenjeni nemški avtor ugotavlja: da ženska, ki je začela svojo kariero v zabavnem delu, časniku in časopisa, postopoma osvaja tudi druga zaglavja: politiko, kritiko, lokalno kroniko itd. Vendar vključ vsemu temu ni v novinarstvu politika glavna panoga ženskih sotrudnic. Zmeraj ji ostane bližja: književnost, moda, prosveta itd. Ženska piše bolj s srcem, kakor moški, zato jo naporno delo v uredništvih tudi bolj utruja, kakor moškega. Vzlic temu pa na polju, ki si ga je izbrala lahko ženska novinarka včasih doseže boljše uspehe, kakor njen moški tovariš.

Salomonska razsodba

V osebnem vlaklu Ljubljana-Marijbor.

V nekem kupeju III. razreda so razen neke stare sitne dame vsi potniki moškega in ženskega spola besni, da kar pihajo. To pa zato, ker stara dama ne pusti odpreti okna, čeprav je v kupeju zatohlo, zunaj pa blagodejna majska sapica. Z vso zgovornostjo dopoveduje sopotnikom, da je težko bolna in da bi na mestu umrla, če bi se kdo drznil odpreti okno.

Na Zidanem mostu stopi v kupé druga starejša dama, ki takoj odločno izjavi, da je bolna na srcu in da jo bo na mestu zadela kap, če ne odpro okna.

V veliko zabavo ostalih se vname zdaj takšen prepir med bolnima damama, da mora slednjič intervenirati sprevodnik.

Ko je sprevodnik iz plohe besed razbral, da grozi eni smrt pri odprtem oknu, drugi pa pri zaprtem oknu, se mož v zadregi praska za ušesom in ne ve, kaj bi in kako.

Tedaj mu pride na pomoč brihten potnik iz sosednjega kupeja, ki pravi:

Gospod sprevodnik, jaz predlagam: Naj se najprej okno toliko odpre, da bo umrla ena, nato naj se pa spet

toliko zapre, da bo umrla druga, — in potem bo mir!»

Zgodba se je končala v Celju, kjer sta na srečo obe kandidatini smrti izstopili.

Ali bo kaj trden most?

Največji meteor na svetu

Leta 1908. je padel na zemljo največji meteor na svetu. To je bilo pri vasi Tunguska v Sibiriji. Drevesa v gozdu, kamor je priletel ta nebeški blagoslov, so se vnela v okrožju nad 60 kilometrov. Radi tega je tudi nastal eden največjih požarov v Sibiriji sploh in precej močan potres.

Pod vodstvom ruskega učenjaka Kulika so sedaj začeli obširno raziskavati ta meteor. Ekspedicija je naletela pri svojem delu na velike težkoče, posebno ker je kraj, kjer se je zaril meteor v zemljo, nepristopen. Ostalo jim ni nič drugega, kakor, da so se poslužili aeroplanov ter na ta način prišli blizu. Doslej so ugotovili, da se je meteor zaril pri padcu v zemljo nad sto metrov globoko. Raziskavanja se še nadaljujejo.

Govor s prsti

Ruski učenjaki so ugotovili, da živijo na Kavkazu še ljudje, ki se pri medsebojnem občevanju ne poslužujejo govora, temveč govore le s kretanjami prstov in rok. To je posebno zanimivo odkritje, ker so dosedaj trdili, da ne obstoje plemena na svetu, ki bi ne imela lastnega izraznega jezika. Samo v Južni Ameriki so bile živela plemena, ki so se pri govoru posluževala rok. Novo odkritje je pa, da se plemena v Kavkazu poslužujejo skoraj izključno rok. Zlasti žene ne rabijo v govoru drugega izraznega sredstva. Moški so sicer nekoč govorili, pa je bilo že tedaj ženam prepovedano govoriti.

Avto v potresih

Po trditvi ameriških strokovnjakov je avtomobil najsigurnejše zatočišče v slučaju potresa. V hiši, na polju, v gozdu ali kjerkoli je človeško življenje v stalni nevarnosti v takih katastrofah, medtem ko v avtomobilu vedel vzmeti ne pridejo silni sunki do pravega izraza. Zlasti je avto sigurno zatočišče v slučaju potresa, če je avto v pokretu, ker gibanje vozila ubija vse vertikalne sunke.

Mamica je že dolgo na potovanju. Sinko in očka bi si že želela, da se končno vrne mamica domov. Pa se takole nedolžno zgovarjata, kaj bi mami sporočila, da se bo prej vrnila. Sinko končno predlaga:

— Veš kaj, takoj brzojaviva mami, da je škorklja prinesla k nam punčko, pa bo prišla.

Materinski dan

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

112

Kako pa se je začudila, ko je pri vratih prikukala Tomova glava. Vesel vzklík ji je zamrl na ustnicah, ko je položil Tom prst na usta.

Za Tomom so stopili tudi drugi v celici, in čim je Molly zagledala Jacka, je takoj vedela, od kod taka nenadna rešitev.

Toda zdaj ni bilo časa za besede; hiteti je bilo treba in čimprej oditi od tod.

Bill iz celice, a je takoj skočil nazaj.

»Kaj pa je?« je vprašal Jack.

»Ali ne slišite? Opazili so nas!« In res, zaslišali so tekanje ljudi in razne glasove.

»No, ta je pa lep!« je zagodrnjal Bill. »Zdaj smo pa tam, kjer, kakor rečeno, ni muh.«

Vsi so se vprašujoče ozrli v Jacka, ki pa je ostal nepremakovan miren.

»Bill!«

»Gospodar?«

»Ali je celica, v kateri je bil Tom, zaklenjena?«

»Da, zaklenil sem jo tako, kot je bila poprej,« je odgovoril Bill.

»Potem nam še ne grozi taka nevarnost,« je odgovoril Jack, naglo odprl vrata od celice, vzel ključ iz ključavnice, potem pa jih je zopet zaprl in zdaj od znotraj zaklenil.

»Tako, tu nas gotovo ne bodo iskali. Niti na misel jim ne bo prišlo, da smo se zaklenili tu notri.«

Billu so kar zažarele oči od veselja:

»O, to je krasna zamisel!« je občudujoče vzklíknil.

»Zdaj pa hitro pile sem, Jim,« je rekel Jack. »Prestružiti moramo rešetke na oknu in odtod na prosto.«

Jim in Bill sta se takoj lotila dela. Ostre jeklene pile in žage so hitro opravile svoje delo, posebej no ker se Billu in Jimu ni bilo treba preveč čezirati nato, da ne povzročata šuma, ker je bilo zdaj v poslopju živahno tekanje sem in tja.

Hitro so pritrdili vrv, ki so jo bili za vsak slučaj vzeli s seboj, in prvi se je spustil v globino Jack in srečno pristal na dvorišču. Ko je videl, da ni nikogar v bližini, je potegnil za vrv in kmalu za njim so bili zbrani na dvorišču tudi vsi ostali.

Na srečo je bil mesec že zašel za poslopjem, tako da je ležalo dvorišče v popolni temi. Le poslopje z zaporji je bilo razsvetljeno in še zdaj so slišali, kako letajo ljudje sel in tja.

Naglo so odprli kanal in drug za drugim izginili v njem. Niti pet minut ni bilo preteklo, odkar so jih bil zasledili in že so bili zopet na poti v svobodo, kvala Jackovi hladnokrvnosti in pa prvovrstnemu orodju...

Na glavni policiji je bilo velikansko razburjenje.

Neki uradnik je slučajno šel k vratarju, da ga povpraša za nekatere podrobnosti o nekem jetniku in je pri tej priliki naletel na zvezanega vratarja. Takoj je spravljal vso policijo po koncu.

Hitro so zasedli vse izhode in pričeli preiskovati poslopja; da

pa bi bil kdo tako predrzen in se skušal skrivati takorekoč sredi dvorišča in potem pobegniti skozi kanal, pa jim sprva niti na um ni prišlo.

V poslopje, kjer so bili zaporji, sta prihitela tudi kriminalni šef in Davis. In šele sedaj je vratar povedal, da je opazil med napadalci tudi nekoga s krinko na obrazu.

»Ha!« je vzklíknil kriminalni šef in Davis. »Zdaj vem, koga je iskal tu. Smitha in njegovo ženo,«

»Toda, tokrat ni prišel na svoj račun,« je nekoliko škodoželjno pripomnil Davis. »Čil so mi sporočili, da se je nekdo vtihotapil v zapore, mi je bilo takoj jasno, da tega ne bi nihče drug tvegala, razen Jacka Maščevalca. Zato sem prišel sem, najprej pregledal vrata celice, kjer sta zaprta Smith in njegova žena, a sem našel vse v redu.«

»Vseeno se moramo prepričati, če je res kdo skušal vlomiti v ti dve celici,« je zamišljeno dejal kriminalni šef. »To bi bil najboljši dokaz, da je bil Jack Maščevalec res tu. — Sicer pa hočem Smitha in ženo takoj še enkrat zaslišati.«

»Saj ne bosta govorila,« je zagodrnjal Davis. »No, vseeno lahko poskusimo. — Vrtar, dajte ključe 10, 21.«

Vrtar je stopil k deski, kjer so viseli ključi celic — zažojenih ključev pa ni našel.

»Vaša milost — ključev ni!« je zastokal, plašno zroč v kriminalnega šefa.

Davis je kakor ris skočil k deski, toda tudi on ni našel ključev. Ves besen je oddirjal v svojo pisarno, kjer je imel spravljene rezervne ključe.

Ko se je vrnil, sta s kriminalnim šefom nemo hitela proti celici št. 21, kamor so bili zaprti Toma.

Naglo so odklenili celico in jo našli — prazno.

»Ah, osvobodili so ga!« je jezno vzklíknil Davis. »Vrata pa so potem zopet zaklenili in odšli k celici št. 10. Prepričan sem, da so se zaklenili v to celico, saj jim ni bilo mogoče, da bi pobegnili.«

Kakor vidimo, je Jackova dalekovidnost vsem njegovim ljudem rešila življenje. Davis je popolnoma pravilno sklepal in se je zmotil le v toliko, ker ni pomislil na kanal.

Seveda se iz celice št. 10 na Davisov poziv nihče ni oglasil, ker je bila tudi prazna. In ko so stražniki vlomili vanjo, je Davis kaj hitro lahko ugotovil, kako so »osvobodilci« pobegnili iz celice. Ostala pa mu je uganka, kako je Jack mogel zbežati z dvorišča. Vhod v kanal je bil, kot že omenjeno nekoliko bolj v stran, in mu Davis ni posvečal nikake pozornosti.

SKRB ZA BODOČNOST.

Minilo je že nekaj dni, odkar je bil Jack tako pogumno prodril v policijsko jetnišnico, a na glavni policiji se še vedno ni nihče spomnil na tisti kanal.

Davis je kar pihal od jeze in si neprestano belil glavo, kako je bilo mogoče, da se je kaj takega moglo zgoditi.

Poleg tega pa je zdaj še zvedel, da je nadzornik Elinega posvetstva na Škotskem javil taničajšnim oblastem, da je neznanokam izginila gospodarica Ela Morrisova.

Davis je bil zdaj skoraj noč in dan na nogah in takorekoč pretaknil ves London, a nikjer ni našel niti najmanjšega sledu ne za Elo, ne za Tomom in Molly.

V vseh časopisih je razglasil Eline izginotje, prav tako pa je tudi objavil tiralice za Tomom in Molly ter Bessie, ki so jo še vedno imenovali Bessie Wilkes, ker niso vedeli, da se je medtem bila poročila z Edvardom Longom.

Razume se, da je bil Jack o vseh Davisovih namenih takoj obveščen, ostalo pa je itak lahko razbral iz časopisov.

Jack je bil s Tomom v svoji sobi in ga opozoril na te tiralice. Tom je čital bolj počasi, ker kot mornar ni nikdar imel časa za take reči, ko pa je vse srečno prebral do konca, je jezno vzklíknil:

»Tiralice so izdali za menojo? Imeritno! Kar tako osumničijo poštenega človeka in povrh vsega mojo Molly? He, če se ne bi bal tistih bričev, ki so me tebi nič meni nič pobasali v zapor, bi zdaj odšel na policijo in bi jim dal malo čutiti te pesti!«

Jack ga je molče poslušal.

»In Bessie Longovo prav tako iščejo. Le zakaj?«

»Zato, ker sta Bessie in Molly svojčas izkazali neke zasluge policiji,« je kratko odvrnil Jack.

Oblak hroščev

Kakor poročajo iz Augsburga (v Nemčiji), imajo letos okoli Landsberga v dolini reke Lech veliko nadlogo majskih hroščev. Nad krajem Winkele se je te dni pojavil gost oblak hroščev — osem kilometrov dolg in najmanj pol kilometra širok. — ki je preletel reko in se spustil na drevesa, ki so bila v kratkem do golega obdeda. Ljudje so v enem dnevu uničili 20 centov hroščev. Po vrtovih so ležali hrošči ped visoko na tleh, ker na drevju niso več našli prostora. Oddelki »Arbeitsdiensta« so morali priti na pomoč in so v teh krajih doslej uničili že 70 centov hroščev.

Astrološka napoved

za 13. maj

Astrološki značaj tega tedna je zelo spremenljiv. Danes je na nebu spet zla zveza Venere in Urana proti Luni, ki zanaša močnejše zlasti v domače življenje. Žene in dekleta, ki so bolj lahkomišelnarave, so pod takimi vplivi, malo odporne proti izkušnjam. Starši naj danes pazijo na svoje hišere! Zakonom, ki niso posebno trdni, preti nevarnost, da se še bolj zrahljajo. Utegne nastopiti nekaj hipnega in nepričakovanega, kar bo pospešilo odtujitev med zakonci. — Dan tudi za poslovno in javno življenje ni ugoden; prete denarne izgube, konflikti z oblastnjami, zrušitve prijateljskih zvez in slično. Promet je tudi v slabih aspektih; vse, kar je v zvezi z motorji je ogroženo.

- Lahko govorim z mojstrom.
- Ga ni v delavnici.
- Kdaj pride?
- To zavisi pa od sodnikov!

Iz domačih gajev

VITAL VODUSEK:

Pesem vetru

*Ti si kot ljubezen, ki je ne poznam,
in kot duša, ki me še ne vabi,
vendar zanjo lep pozdrav ti dam.*

*Zadnje valovanje si cvetlic,
ki si ona jih natrga zame,
ko zbudi jo hrepenja klic.*

*Daj, vihar naj najin zid razruši,
da vse poti bodo razsvetljene,
da bo mogla duša bliže k duši.*

*Veter, zdaj se vrni do cvetlic,
če jih trga — toplo jih poljubi,
kot bi se dotaknil njenih lic.*

©

Vodušek Vital je bil rojen 25. aprila 1906. v Ljubljani. Po srednješolskih in boslovnih studijah je postal duhovnik. Kmalu se je posvetil pesništvu ter je stal pod vplivom Silvina Sardenka, tako, da ga lahko smatramo kot Sardenkovega učenca. Njegovi verzli zvane sodobnejše kot sicer vsebinsko njegova lirika. Vodušek živi sedaj v Ljubljani.

Kraljici je dolg čas

Mrs. Chunyskoss, kraljica Kosovega otoka v Indijskem oceanu, je prispela v Singapore na kratek oddih. In sicer na oddih od dolgega časa. Kakor je namreč pripovedovala novinarjem, se na svojem rajskem otoku strašno dolgočasi. In njen mož ravnotako. Pa si ta kraljevska dvojica poleg drugih vladarskih skrbi krajša čas s kriminalnimi romani. Vsak dan pogoltnita dva romana, in da jima ne zmanjka beriva, sta naročena na vse angleške in ameriške magazine. Sicer pa je pripovedovala kraljica, da tudi kokosov otok trpi pod splošno gospodarsko krizo; kupčija s kosovimi orehi gre slabo in tudi cene za kopro so padle na polovico. Kljub temu pa se je prebivalstvo na otoku v zadnjih desetih letih podvojilo in šteje danes poldrug tisoč duš.

Radi miške zblaznela

Iz Banjaluke poročajo: kmet Milan Jagerič iz Podova, pri Jajcu je bil na svojo mlado lepo ženo Radojko sila ljubosumen. Sumnil jo je nezvestobe in je sklenil jo kaznovati. Ker je vedel, da se žena zelo boji miši, je ponoči, ko je spala, izpustil pod odejo veliko pojso miš. Žena se je tako prestrašila, da se ji je od tega omračil um. Jagodiča so zaprli.

Razne novice

Iz Havane poročajo: Šef kubanske mornarice major Gonzeles je postal žrtev neke zarote. Odprl je po pošti mu doposlan paket, ki je v tem hipu eksplodiral in mu odtrgal glavo. Atentat je bajdež političnih nasprotnikov sedanje vlade.

V okolici Burgasa (Bolgarija) se pojavljajo v zadnjem času tolpe volkov, ki napadajo živino na paši; v nedeljo ponoči pa je volčja tolpa udrila celo v vas Obzor. Vaščani so po hudem boju pregnali zverine, ki so tri osebe, skoraj do smrti oklale.

Oba obsojena

Nenavaden proces se je vršil včeraj na okrožnem sodišču v Beogradu pred malim senatom. Vršila se je zaključna obravnava proti pisarju Miloradu Mišiću in orožniškemu naredniku Vasi Kovjanoviću, ki jima je obtožnica očitala, da sta aretirala protizakonito dr. Brkića, zdravnika splošne bolnišnice v Beogradu, advokatskega pripravnika Dušana Pešića in privatnika Dolinskega.

Obtožnica pravi, da sta pisar in orožnik 29. aprila lani aretirala protizakonito gori omenjene. Po telefonskem ukazu, ki ga je dal pisar Mišić, je narednik Kovjanović aretirar v Malem Požarevcu dr. Brkića, Pešića in Dolinskega ter jih je odvedel v Beograd ter izročil upravi beogradske policije. S tem sta Mišić in Kovjanović zlorabljala svojo službeno dolžnost.

Pisarja Mišića ni bilo na zatožni klopi, ker je bolan. Zagovarjal se je pa narednik, ki je izjavil, da je dobil od nadrejenega mu oblasti ukaz, da aretira Dolinskega, potem je aretirar še njegova dva spremljevalca. Dolinski je izjavil, da je vsega kriv pisar Mišić, ki je imel že dolgo namero, da bi ga aretirar. Dolinski je bil namreč kandidat na listi opozicije dr. Mačka za petomajške volitve.

Sodišče je spoznalo, da sta obtoženca oba kriva in je obsodilo pisarja Mišića na 3 mesece zapora, orožnika pa na mesec dni zapor.

Nemiri v Ameriki

Newyork, 12. maja. k. Včeraj zvečer je prišlo do krvavih spopadov med policijo in mornarjstvom. Policija je aretirala 250 mornarjev.

Nesreča ne počiva

Ljubljana, 12. maja.

Brus Anton, 1897 rojen v Dolenjem Logatcu, je vozil avto in mu je šlo vse po sreči. Ko je pa stopil iz avtomobila, je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo.

Pred kratkim smo poročali, da se je ponesrečil Draksler Janez, zidar iz Štepanje vasi. Padel je s koleca pri nekem karambolu. Danes moramo dodati tej nesrečni kroniki konec: Draksler je radi poškodb umrl.

Langus Jože, delavec, star 31 let, se je zapletel v prepir. Tekom pretepa ga je nekdo sunil z nožem v levo roko tako, da je moral v bolnišnici iskati pomoči.

Hrastovec Franc, 32letni delavec, je padel v roke preveč korajžnim pretepačem. Tak prijatelj ga je sunil v desno oko, v bolnišnici so mu nudili vso pomoč in oskrbo. Poškodba sicer ni smrtno nevarna, vendar je nevarnost, da zgubi Hrastovec eno oko.

Vsi ponesrečenci in poškodovani se zdravijo v splošni bolnici v Ljubljani.

Zdravnik v umobolnici:

— Tako, sedaj ste pa že popolnoma zdravi, jutri se boste lahko vrnili k svojim ženi.

— Kaj, gospod doktor? To se pravi, da me še vedno smatrate za noroga.

Italija izčrpana

Sankcije — vrv, ki lahko zadavi Italijo

Pariz, v maju.

Svetovna politična javnost je z veliko pazljivostjo sledila vsem manevrom Mussolinijeve Italije v Londonu po zmagi v Afriki. Splošno pozornost so vzbudile diplomatske intervencije Italije v Londonu, s katerimi se je Mussolini prizadeval, da bi se kolikormogoče hitro sprijaznil in pomiril z Anglijo po zmagi v Afriki.

Se vedno je na delu dobro premišljena akcija italijanskih diplomatov, ki skušajo na vse načine prepričati odločilne kroge v Londonu, da sankcije nimajo nobenega pomena več in da jih je treba zaradi tega ukiniti.

Posledice sankcij

Vsili se nam vprašanje, zakaj si Italija po zmagi v Abesiniji s tako vnemo prizadeva, da bi bile sankcije proti njej ukinjene. Odgovor na to vprašanje je kaj enostaven. Italija je gospodarsko izčrpana in zaradi tega je njena vojaška zmaga v Abesiniji prav problematična. Ako se Italiji ne posreči, da dobi v kratkem večje posojilo v inozemstvu, ji vojaška zmaga v Abesiniji ne bo v korist, temveč v gotovo propast.

Sankcije so zadele Italijo mnogo bolj, kakor se navadno misli. Izvoz italijanskega blaga v 13 evropskih držav, ki so izvajale sankcije 4 mesece, to je od novembra do ebruarja, je padel od 17 milijard zlatih dolarjev na — 6 milijard. Posledica tega padca je bila, da se od meseca do meseca katastrofalno manjšala in izčrpavala zlata rezerva italijanske Narodne banke.

Izčrpana zlata podlaga

Zlata rezerva Italije je znašala 1. 1934. 5.883.000.000 lir. Že pred začetkom abesinske vojne, ko je bil že zaključen del kupčij države za vojne potrebe, se je zlata rezerva zmanjšala na 4.634.000.000 lir. To je bilo 30. septembra l. 1935.

Po poročilu Italijanske Narodne banke se je vsota 31. decembra 1935. zmanjšala nadalje na 3.394.000.000 lir.

Po podatkih Društva narodov pa je Italija izvozila v januarju 517.000.000 lir, v februarju 315 milijonov lir, v marcu pa je samo ena pošiljka iz Italije v Švico znašala 260.000.000 lir. Po tem lahko računamo, da je v marcu padlo zlato pokritje italijanske Narodne banke na 2.300.000.000 lir. Ako odštejemo še izgubljene vsote v teku marca in aprila je znašalo zlato pokritje v Italiji 1. maja t. l. kvečjemu 2.000.000.000 lir. Torej za 1/3 manj od vsote pred poldrugim letom.

Položaj po zmagi

Gotovo je, da ne moremo govoriti o resnični zmagi Italije v Abesiniji, dokler Italija ne more poklicati nazaj v domovino tistih 300.000 vojakov, ki jih je poslala v Abesinijo. Gotovo je tudi, da danes vkljub vsem zmagam teh vojakov ne more poklicati iz Abesinije. Iz tega sledi, da se padanje zlote podloge italijanske Narodne banke še ne more ustaviti. Zlata podloga se bo kar naprej od meseca do meseca morala krčiti.

Vrv okoli vratu

Po vsem tem lahko razumemo, zakaj se je italijanska diplomacija

takoj po zmagi v Abesiniji tako vroče prizadevala, da bi Anglija ukinila sankcije proti Italiji. Sankcije so kakor vrv, ki se polagoma, toda zato tem bolj sigurno zožuje okoli vratu Italije. Mussolini ve, da ga ta vrv polagoma, toda gotovo lahko zadavi in ravno zaradi tega se hoče oprostiti te vrvi, to je sankcij, ker more šele na to dobiti večje posojilo v inozemstvu.

Italija bi začela drugo vojno

če bi dobila tuj denar po ukinitvi sankcij —

London, 12. maja. u. Neki londonski krogi izražajo veliko bojazen spričo namere, da bi se sankcije ukinile. V tem primeru bi bilo Italiji omogočeno, da pride do novih finančnih sredstev, katerih posledica bi lahko bili nadaljni osvajalski podvigi.

Če se Italiji omogoči, da se dokopje do novih zalog denarja, bo s tem denarjem začela drugo vojno. Tega ne trde samo tisti krogi, ki delajo radi vznemirjenosti s svojimi alarmantnimi vestmi in mišljenji, temveč tudi tisti, ki so odlični poznavalci razmer. Pravijo tudi, da je Mus-

V škripcih

Ako se posreči evropskim politikom, ki odločajo v Ženevi, da še nadalje vzdržijo sankcije proti Italiji, bi se v nekaj mesecih italijanska zmaga v Abesiniji prevrgla v strahovit poraz, ki bi bila posledica izčrpanosti italijanskih financ.

Anglija in druge države v Evropi ter tudi Društvo narodov ne morejo več rešiti Abesinije, toda s sankcijami drži zlasti Anglija Italijo lahko v škripcih in se s tem zavaruje proti italijanski agresivnosti na Sredozemskem morju.

solini popolnoma zgubil oblast nad svojimi pristaši.

Ni izključeno, da bodo italijanski podvigi ohranili Nemčijo, da bo tudi ona izvršila neka »junaška« delo, kar bi bila velika nevarnost za mir v Evropi. Iz teh razlogov so krogi, ki so se pred kratkim tako navduševali za ukinitve sankcij, danes zelo rezervirani. Današnji »Morning Post« pravi: »Naša vlada se nahaja v babilonski zmešnjavi ter vlada v njej velika zaskrbljenost. Ministrski predsednik Baldwin te dni sigurno nima mirnega spanja.«

Italija takoj izstopi iz DN

ako DN ne prizna v celoti aneksije Abesinije

Milan, 12. maja. l. Ko je Mussolini proglasil italijanskega kralja za cesarja Abesinije, je sprejel v avdienco ambasadorje Japonske, Nemčije in Brazilije, poslanka Avstrije in Madžarske ter odpravnika poslov Albanije. To je bil važen dogodek, ker je to prvič, da se je Mussolini sestal s predstavniki držav, ki ne sodelujejo v sankcijah. Italija je prvič naredila razliko med državami, ki sodelujejo v sankcijah in državami, ki ne sodelujejo v sankcijah.

Doznava se, da je bilo na tem sestanku sklenjeno, da Italija

prekine vse gospodarske odnose s sankcionističnimi državami ter da razširi gospodarske in politične odnose, z zgoraj omenjenimi državami ter z onimi, ki ne sodelujejo v sankcijah. Končno stališče Italije pa bo določeno takrat, ko bo Italija obveščena, kaj misli ukreniti DN glede Abesinije. V primeri negativnega odgovora Italije takoj izstopi iz DN, prekine takoj vse politične in druge odnose s sankcionističnimi državami ter se sama izolira, podprta seveda s »prijateljskimi« državami

Drzen vlom v Kranju

Tatovi so pokradli v trgovini Černelič

Kranj, 12. maja.

V pretekli noči so drzni vlomilci oplenili manufakturno trgovino znane trgovca g. Černeliča sredi mesta poleg stare pošte. Domnevajo, da so se zvečer skrili vlomilci v Gorjančev klet, ponoči so se pa splazili do Černeličevega lokala, odprli vrata v trgovino z vitrihom in nato pobrali več bal najboljega in najdražjega moškega blaga, večinoma kamgarna in tudi nekaj bal ženskega blaga. Zdi se, da so bili na delu pravi strokovnjaki, saj so cenejše blago pustili na miru. Odnegli so okoli 20 bal blaga v vrednosti okrog 275.000 Din poleg tega so pa pobrali iz blagajne še 1500 Din v gotovini.

Vlom je odkril stražnik Mihelič, ki je prihajajoč iz Narodnega doma opazil enega vlomilcev, ko se je hotel s plenom odpeljati na kolesu. Stražnik ga je pozval, naj počaka, a ker se vlomilec ni odzval, je streljal za njim. Vlomilec se pa za to ni zmenil, temveč je pustil kolo in šest bal blaga na lico mesta ter pobegnil. Stražnik

je nato pregledal vse lokale in tako ugotovil, da je bilo vlomljeno pri Černeliču. Trgovcu so vrnili najdenih šest bal, a manjka jih še vedno 12. En zavitek so našli tudi na poti proti pokopališču, iz česar sklepajo, da so jo vlomilci ubrali v tej smeri.

O vladu so bili obveščeni kranjski orožniki, ki so odšli takoj na delo. Sled za zločinci je vodila na Dolenjsko, kjer so davi kranjski orožniki že enega osumljenca aretirali in jutraj prepeljali v Ljubljano, za ostalimi pa še poizvedujejo.

OČE IN SIN.

— Kje je mama?

— Pred dvema urama je šla za pet minut k sosedovim.

★

Milka: Mamica, kako pa je v raju?

Mama: Kot pri nas tedaj, kadar je ata v pisarni in naša dva poba v šoli.

Čitajte »Glas naroda«

Materinski dnevi

Ljubljana, 12. maja.

Tako bi prav za prav bilo, a vendar je priskutno in za mater skoraj poniževalno. V isti sapi, ko ženo ponižujemo na vseh koncih in krajih, ko ji kratimo pravice, ki ji gredo po prirodi in spoznanju človeškega razuma, proslavljamo — materinski dan.

Ne vem, kaj bi dejal. Ako bi povedal in zapisal vse, kar čustim trpkega in upornega v sebi, bi me nemara zaprli — v blaznico ali v kriminal. Zato naj samo povem, da mi je usoda že v detinstvu, v nežni zarji deške mladosti ugrabila mater, njen lik pa, živi v meni kot večni svetilnik, ki je v svoji mučeniški vzvišenosti tako čist in nedotakljiv, da si niti ne upam govoriti o njem. Samo v najtajnejših urah smote čutim mater pri sebi, večno trpečo in večno žrtvujočo kmečko mater, ki ničesar ne zahteva, ampak samo daje, blagoslavlja in odpušča.

In pomislite, če mater občutim tako, kako mi je pri srcu, ko vidim, da svetost materinstva danes družba zlorablja za nizke namene politične trombe.

Ljudje, nikar tako! Dokler bomo puščali matere, da v bedi in obupu po naši krivdi more svoj lastni plod, dotlej nimamo pravice do — materinskega dne.

Šele tedaj, ko bo družba pravno toliko očiščena in dozorela, da bo videla v materi sveto posodo bodočnosti in to z vsem svojim ustrojem tudi priznala, šele tedaj bo smela govoriti o — proslavi materinskega dne.

Kaj je danes mati? V najboljšem primeru moževa sužnja in valilni aparat za vse druge cilje, samo za tiste ne, ki gore v njenem srcu. V nebroj primerih pa je mati ponižana pod žival in pod stroj. Ali naj jih naštevam?

Ne, ne bom jih. Če ne morem drugega, bi rad izpričal vsaj za vest, da imam tudi jaz — mater.

Ivan Albrecht.

Vabilo na sušskripcijo. V založbi »Žena in svet« izide v letošnjih velikih počitnicah vzgojna knjiga, »Težko vzgojilivi otroci« delo mariborske učiteljice Stuparove, avtorice znane knjige »Kako vzgojim svojo deco.« — Težko vzgojilivi otroci so ona mlada človeška bitja, ki se nikakor nečejo skladno vtopiti v okvir človeške družbe, ki povzročajo svojim vzgojiteljem samo neprimernost. Knjiga obravnava v prvem delu problem težko vzgojilivega otroka v celoti, osvetljuje psihološke struje sedanjosti in nauk o dednosti z ozirom na težko vzgojilive otroke, govori o črtu manjvrednosti o tem, kateri otroci se najlažje razvijejo v težko vzgojilive otroke, kako spoznavamo njih duševni stav in o vplivu kazni na težko vzgojilive otroke. — Drugi del knjige pa obravnava vsako zvrst težko vzgojilivega otroka posebej, tako da so temeljito obdelane vse otroške napake, bodisi da se pojavljajo z dušev-

Brezskrbna pomlad

M Fakinova

Moji mamici

Pamet —, mnogo zdravja,
tudi če ne denarja —
mi ljubi Bogec daj,
da moje bo življenje
en sam cvetoči raj.
V tem raju mama moja

bo rožce trgala,
jih pridno zalivala
in srečo živela.

Mam'co vrnarico
Ohrani Bogec moj ...
... ker cvetje bi vsahnilo,
če mamce zlate bi ne bilo.

Gospodarske vesti

g— Bilanca Batte. Batta, jugoslovanska tvornica gume in obutve, dd. Borovo, objavlja svojo bilanco za preteklo leto. Povišana glavica 40 milijonov Din (preje Din 5 milijonov), čisti dobiček 3.89 milijona Din. V bilanci so investicije in nepremičnine vnešene z vsoto Din 73.8 milijona, blago v zalogi pa 58.9 milijonov Din. Skupna bilančna vsota znaša 138.7 milijona Din, prejšnje leto pa je bila le 108.7 milijona Din.

nimi ali telesnimi znaki in slabostmi. Svoje posebno poglavje ima »vzorni otrok«, dalje njegovo nasprotje, propali in zločinski otrok, pa tudi težko vzgojilivi otrok sangviničnega temperamenta, kolrikčnega temperamenta (trma in v njej slične napake), melanholičnega temperamenta (plašljivost, strahopetnost itd.), flegmatičnega temperamenta (lenoba, neumnost, netočnost itd.). Ostala poglavja obravnavajo še otroka z govornimi motnjami, otroka s prebavnimi nepravilnostmi (bruhanje, čezmerna sladkosnednost itd.), otroka z dnevnimi nevrotičnimi znaki (sesanje pustov in roke, grizenje nohtov, škripanje z zobmi itd.), otroka z nočnimi nevrotičnimi znaki (nemirno spanje, nočni strah, mesečnost itd.), otroka, ki moči posteljo, tatinskega, lažnivega in spolno živahnega otroka. — Knjiga bo obsegala okrog deset tiskovnih pol (160 strani). Po izidu bo stala 30 Din, v prednaročilu pa samo 20 Din, to pa le za one, ki naroče knjigo pisмено do konca junija in se isto časno obvežejo, da jo bodo plačali takoj po prejemu. Založba »Žena in svet« v Mariboru, Dalmatinska 10, vabi vse starše in poklicne vzgojitelje, da se poslužijo ugodne prilike in naroče knjigo pravočasno.

Radio Ljubljana

Sreda: Ob 13: plošče, 12.45: poročila; 13.15: plošče; 14: poročila; 18: Otročka ura, gdč. Boltarjeva; 18.20: Izrezovalna dela, g. Omerza; 18.40: Izleti na dolensko stran; 19: poročila; 19.30: Narodna ura: Jugoslovani na mednarodnem kongresu za glasbeno vzgojo v Pragi, g. Emil Adamič; 20: Koncert orkestralnega društva Glasbene matice v Ljubljani, vodi g. prof. Škerjanec; 21.30: Slovenske narodne in umetne pesmi, pevski oktet; 22: poročila; 22.15: plošče do 23. ure.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 8 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

HRANILNE KNJIZICE

prodane ali kupite najbolje potem
moje oblasti veno dovoljene pisarna. —
Denar tako j. Priložite znamke.

RUDOLF ZORE, Ljubljana
Gledališka ulica 12. Telefon 38-10.

Pletilje

izurjene sprejem takoj. Oddam delo na dom. — Trata 14, pri št. Vidu.

Akviziterje

z možnostjo velikega zaslužka, iščemo. — Sedaj ugoden čas. Takojšnje ponudbe na upravo lista pod »Dober zaslužek«.

Birmanska darila

Zlate vratne verižice od Din 80.—, Grajski urar, Maribor.

Textil-industrije

Sammlung Goeschen, tri knjige, Spinnerei, Weberi, Färberer, prodam za Din 75.—. Naslov v upravi.

NAZNANILO

Sporočam, da sem svojo tapetniško delavnico preselil iz Šelenburgove ulice št. 6,

na Celovško cesto št. 41

(nasproti Keršiča)

Za nadaljnja naročila se priporoča

Nace Narobe
tapetnik in dekorater.

Potrebujejo za naš list

takoj še nekaj vestnih, zanesljivih, agilnih in spretnih

kolporterjev.

Zglasiti se v upravi našega lista. Nebotičnik.

V globoki žalosti sporočamo vsem svojim prijateljem in znancem, da je včeraj zatisnila svoje trudne oči naša predraga mama, stara mama in tašča, gospa

WILHELMINA ADDOBATTI

VDOVA.

Pogreb pokojnice bo v sredo 13. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti, Fügnerjeva 13, na pokopališče k Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja.

Zalujoče rodbine: MIKEK, ADDOBATTI, PRELOG.